

---

11 JULI 2011 - Koninklijk besluit betreffende de veiligheidsinrichtingen aan overwegen op de spoorwegen

---

B.S. 20 juli 2011

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 12 april 1835 betreffende het tolgeld en de reglementen van de spoorwegpolitie, artikel 2, geïnterpreteerd door de wet van 11 maart 1866;

Gelet op de wet van 23 juli 1926 betreffende NMBS Holding en haar verbonden vennootschappen, artikel 17, vervangen door de wet van 1 augustus 1960 en gewijzigd door het koninklijk besluit van 18 oktober 2004;

Gelet op de wet betreffende de politie over het wegverkeer gecoördineerd op 16 maart 1968, artikel 1, eerste lid;

Gelet op het koninklijk besluit van 2 augustus 1977 betreffende de veiligheidsinrichtingen en de signalisatie van overwegen, gewijzigd bij koninklijk besluit van 20 december 2007;

Gelet op de omstandigheid dat de gewestregeringen bij het ontwerp van dit besluit betrokken zijn;

Gelet op het advies nr. 49.725/4 van de Raad van State, gegeven op 14 juni 2011, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Eerste Minister en de Staatssecretaris voor Mobiliteit,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Inhoud

HOOFDSTUK 1. – Definities	2
HOOFDSTUK 2. – Toepassingsgebied	3
HOOFDSTUK 3. – Veiligheidsinrichtingen.....	3
Afdeling 1. – Overwegen met actieve signalisatie.....	3
Afdeling 2. – Overwegen met passieve signalisatie	4
Afdeling 3. – Privé-overwegen	4
Afdeling 4. – Algemene schikkingen en afwijkingen	4
HOOFDSTUK 4. – Signalisatieprocedure	5
HOOFDSTUK 5. – Controles	5
HOOFDSTUK 6. – Opheffings- en overgangsbepalingen	5
HOOFDSTUK 7. – Slotbepalingen	5

HOOFDSTUK 1. – Definities

Artikel 1. Voor de toepassing van de bepalingen van dit besluit wordt verstaan onder :

1° "openbare overweg" : de gelijkgrondse, gehele of gedeeltelijke kruising van een openbare weg door een of meer buiten de rijbaan aangelegde sporen;

2° "spoorwegbeheerder" : de privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon of natuurlijke persoon die door of krachtens de wet is belast met het beheer en het onderhoud of de vernieuwing van de spoorweginfrastructuur op de lijn of de aansluiting waar zich een overweg bevindt, of bij ontstentenis van die rechtspersoon of natuurlijke persoon, de eigenaar van de spoorweg of van de aansluiting waar de overweg zich bevindt;

3° "privé-overweg" : de gelijkgrondse, gehele of gedeeltelijke kruising van een openbare weg of privé-weg door een of meer buiten de rijbaan aangelegde sporen, en die in het belang van particulieren werd gecreëerd;

4° "overweg met actieve signalisatie" : een overweg waarvan de signalisatie de gebruikers van deze overweg verwittigt van het naderen en/of van de doortocht van een trein;

5° "overweg met passieve signalisatie" : een overweg waarvan de signalisatie de gebruikers van deze overweg niet verwittigt van het naderen noch van de doortocht van een trein;

6° "systeem met volledige afsluiting" : een systeem dat zich aan weerszijden van het spoor of de sporen bevindt en dat de openbare weg of de privé-weg volledig afsluit;

7° "systeem met gedeeltelijke afsluiting" : een systeem dat zich aan weerszijden van het spoor of de sporen bevindt en dat de openbare weg of de privé-weg gedeeltelijk afsluit;

8° "bijkomend afsluitsysteem voor voetgangers en fietsers" : een systeem dat zich aan een zijde van het spoor of de sporen bevindt en dat een voetpad of fietspad of beide samen volledig afsluit;

9° "obstakeldetectiesysteem" : een systeem dat toelaat te detecteren dat geen enkel obstakel zich bevindt aan de binnenkant van een overweg die door een systeem met volledige afsluiting wordt beschermd;

10° "veiligheidsinrichting" : ieder element bedoeld om het risico op een botsing of een ongeval op een overweg te voorkomen en waarvan de toepassing is opgelegd door wettelijke of reglementaire bepalingen of bepalingen met individuele strekking, met inbegrip van de signalisatie;

11° "verkeerslicht dat de overgang verbiedt" : het verkeersknipperlicht zoals bepaald in artikel 64.2 van de wegcode;

12° "verkeerslicht dat de overgang toestaat" : het verkeersknipperlicht zoals bepaald in artikel 64.3 van de wegcode;

13° "verkeersbord" : het verkeersbord zoals bepaald in de artikelen 65 en volgende van de wegcode;

14° "aanwijzingsbord" : het verkeersbord van categorie F zoals bedoeld in artikel 71 van de wegcode;

15° "Minister" : de minister die het spoorvervoer onder zijn bevoegdheid heeft;

16° "wegcode" : het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;

17° "administratie" : de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer.

HOOFDSTUK 2. – Toepassingsgebied

Art. 2. § 1. Zijn onderworpen aan de bepalingen van dit besluit, de overwegen gelegen op :

1° de spoorwegen die onder de bevoegdheid vallen van de spoorweginfrastructuurbeheerder bedoeld in de wet van 19 december 2006 betreffende de exploitatieveiligheid van de spoorwegen;

2° de buiten dienst gestelde lijnen die eigendom zijn van de NMBS Holding en die met het oog op hun toeristische exploitatie aan derden zijn vergund;

3° de private spoorwegen en private aansluitingen, bestemd voor het goederenvervoer;

4° de spoorwegen en aansluitingen die uitsluitend zijn voorbehouden voor militair gebruik.

§ 2. Dit besluit is niet van toepassing op :

1° metro, tram en andere systemen van stadsvervoer en regionaal spoorvervoer door middel van light rail en andere spoorgebonden modi, voor zover deze geen gebruik maken van het spoorwegnet;

2° oversteekplaatsen van sporen in de stations en aan onbewaakte stopplaatsen;

3° spoorwegen met een spoorbreedte van minder dan één meter.

HOOFDSTUK 3. – Veiligheidsinrichtingen

Afdeling 1. – Overwegen met actieve signalisatie

Art. 3. De overwegen met actieve signalisatie zijn aan weerszijden en rechts van de overweg uitgerust met de volgende veiligheidsinrichtingen :

1° het verkeersbord A 45 of A 47;

2° a) het verkeerslicht dat de overgang verbiedt of
b) de verkeerslichten zoals bedoeld in de artikels 61 tot 64.1 van de wegcode.

Art. 4. Diezelfde overwegen kunnen met de volgende veiligheidsinrichtingen uitgerust worden :

1° a) het systeem met volledige afsluiting uitgerust met een obstakeldetectiesysteem of
b) het systeem met gedeeltelijke afsluiting;

2° een of meerdere bijkomende afsluitsystemen voor voetgangers en fietsers;

3° een of meerdere geluidsseinen. De Minister kan beslissen om de geluidsterkte van deze geluidsseinen te verminderen of om vrijstelling te verlenen van de werking ervan tijdens de

tijdspannes die hij bepaalt;

4° een of meerdere bijkomende verkeersborden A 45 of A 47;

5° een of meerdere bijkomende verkeerslichten die de overgang verbieden;

6° voor elk verkeerslicht dat de overgang verbiedt, een verkeerslicht dat de overgang toestaat.

Art. 5. De andere verkeerslichten dan deze gedefinieerd in artikel 1, 11° en 12° zijn gesynchroniseerd met het spoorwegverkeer.

Afdeling 2. – Overwegen met passieve signalisatie

Art. 6. Overwegen met passieve signalisatie zijn aan weerszijden en rechts van de overweg uitgerust met het verkeersbord A 45 of A 47 en kunnen met een of meerdere bijkomende verkeersborden A 45 of A 47 uitgerust worden.

Afdeling 3. – Privé-overwegen

Art. 7. § 1. Iedere privé-overweg wordt aan weerszijden en rechts van de privé-overweg aangekondigd met een aanwijzingsbord met de vermelding « privé-overweg ».

§ 2. De privé-overwegen zijn uitgerust :

1° ofwel met een signalisatie zoals bedoeld in afdeling 1 die kan worden vervolledigd met een systeem dat de overweg geheel afsluit;

2° ofwel met een signalisatie zoals bedoeld in afdeling 2 die kan worden vervolledigd met een systeem dat de overweg geheel afsluit.

Art. 8. De privé-overwegen met actieve of passieve signalisatie kunnen op afstand worden gesignaleerd :

1° ofwel met een verkeersbord A 41 indien de privé-overweg is uitgerust met een systeem dat de overweg geheel of gedeeltelijk afsluit;

2° ofwel met een verkeersbord A 43 indien de privé-overweg niet is uitgerust met een systeem dat de overweg geheel of gedeeltelijk afsluit.

Afdeling 4. – Algemene schikkingen en afwijkingen

Art. 9. De gebruikers van de openbare weg of van de privé-weg moeten de in dit besluit beschreven signalisatie in acht nemen zodra zij regelmatig naar de vorm en voldoende zichtbaar is.

Art. 10. De overwegen aangelegd in de zee- of rivierhavens en in de industriezones moeten niet met veiligheidsinrichtingen worden uitgerust. Evenwel, rekening houdende met de plaatsgesteldheid en de gevaren die ze met zich meebrengt, kan de Minister de plaatsing van veiligheidsinrichtingen opleggen.

HOOFDSTUK 4. – Signalisatieprocedure

Art. 11. § 1. De Minister bepaalt de veiligheidsinrichtingen van een openbare of privé-overweg overeenkomstig hoofdstuk 3 en hij bepaalt de termijn binnen dewelke de veiligheidsinrichtingen moeten worden geplaatst.

§ 2. De Minister kan technische normen aannemen met betrekking tot de veiligheidsinrichtingen.

Art. 12. § 1. De dossiers waarin de aanleg, de wijziging of de afschaffing van een veiligheidsinrichting met betrekking tot een openbare of privéoverweg wordt voorgesteld, worden door de betrokken spoorwegbeheerder bij de Minister ingediend.

§ 2. Dit dossier bevat alle informatie, met inbegrip van een schets van de plaatsgesteldheid, die nodig is voor de analyse van het voorstel en voor de beslissing door de Minister.

Art. 13. § 1. De spoorwegbeheerder brengt de beheerder van de openbare weg of de privé-weg op de hoogte van iedere wijziging van de veiligheidsinrichtingen van een bestaande openbare of privé-overweg en dit vóór de uitvoering van deze wijziging.

§ 2. De spoorwegbeheerder die plant voor zijn rekening werken uit te voeren of te laten uitvoeren die tijdelijk het verkeer op de openbare of privé-overweg zullen hinderen, brengt hiervan de beheerder van de openbare weg en/of de particulieren, op wiens vraag de privé-overweg werd gecreëerd, ten minste vijf weken vóór de voorziene datum van de hinder op de hoogte. Hij deelt ook de voorziene duur van de hinder mee.

HOOFDSTUK 5. – Controles

Art. 14. § 1. De administratie en de spoorwegbeheerder voeren gezamenlijk periodieke controles uit van alle overwegen. Deze controle houdt een visuele verificatie in van de conformiteit van de veiligheidsinrichtingen en geeft aanleiding tot het opstellen van een schriftelijk verslag.

§ 2. Naast deze gezamenlijke periodieke controles, kan de administratie, op elk moment, overgaan tot het uitvoeren van een visuele controle van de veiligheidsinrichtingen van een overweg. Deze controle geeft aanleiding tot het opstellen van een schriftelijk verslag. De administratie informeert de spoorwegbeheerder over de vaststellingen en bepaalt de termijn binnen dewelke de gepaste maatregelen moeten genomen zijn.

HOOFDSTUK 6. – Opheffings- en overgangsbepalingen

Art. 15. Het koninklijk besluit van 2 augustus 1977 betreffende de veiligheidsinrichtingen en de signalisatie van overwegen wordt opgeheven.

Art. 16. De ministeriële besluiten aangenomen krachtens artikel 21 van het koninklijk besluit van 2 augustus 1977 betreffende de veiligheidsinrichtingen en de signalisatie van overwegen worden van rechtswege opgeheven tien jaar na de inwerkingtreding van dit besluit.

HOOFDSTUK 7. – Slotbepalingen

Art. 17. Het vervangen, de wijziging of de afschaffing van een veiligheidsinrichting van een openbare of privé-overweg is van rechtswege volledig onderworpen aan de bepalingen van dit besluit.

Art. 18. De Minister bevoegd voor het Wegverkeer en de Minister bevoegd voor Spoorvervoer zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 11 juli 2011.

ALBERT

Van Koningswege :

De Eerste Minister,

Y. LETERME

De Staatssecretaris voor Mobiliteit,

E. SCHOUPPE